

Den internasjonale situasjon – lever vi i de irregulære krigers århundre?

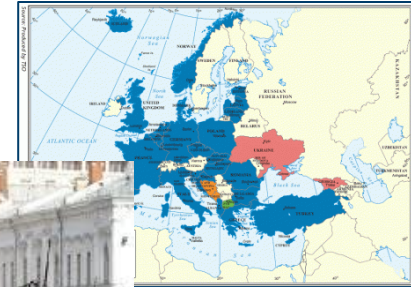
Pensjonistakademiet Campus Ås
Onsdag 13. april 2016

Europa i den globaliserte sikkerhets tidsalder

Den europeiske sikkerhetskontekst i det 21. århundre

- Trusselen om eksistensiell krig borte på vårt kontinent
- Objektive årsaker
 - Politisk og økonomisk integrasjon
 - Atomvåpnenes eksistens
- Subjektive årsaker
 - «CNN-effekten»
 - Sosio-kulturelle og sosio-økonomiske forhold
- Globalisering – den kontekstuelle endring i mange dimensjoner; politisk, økonomisk, kulturelt...
- Globaliseringens sikkerhetsdimensjon
 - Maktforskyvning fra vest til øst
 - Maktforskyvning fra statlige til ikke-statlige aktører
 - Trusselbildet preget av mindre men flere og mer komplekse sikkerhetsutfordringer
 - Væpnede konflikters spredningspotensiale øker

Militærmaktens rolle i det 21. århundre

To kategorier væpnet konflikt

- Begrenset konvensjonell krig
 - Inter-statlig
 - Hensikt
 - Tvangsdiplomati
 - Regimeskifte (Counter-regime, CORE)
 - Kortvarig men høyintensiv
 - Militærmakt dominant
 - Regjeringsstyrker fiende, opprørsbevegelse alliert
- Asymmetrisk krig
 - Intra-statlig
 - Hensikt
 - Stabilisering
 - Opprørsbekjempelse (Counter-insurgency, COIN)
 - Langvarig men lavintensiv
 - Militærmakt underordnet
 - Regjeringsstyrker alliert, opprørsbevegelse fiende

Konfliktmatrisen

De fire scenariokategoriene for væpnet konflikt

Europa

Begrenset
konvensjonell krig

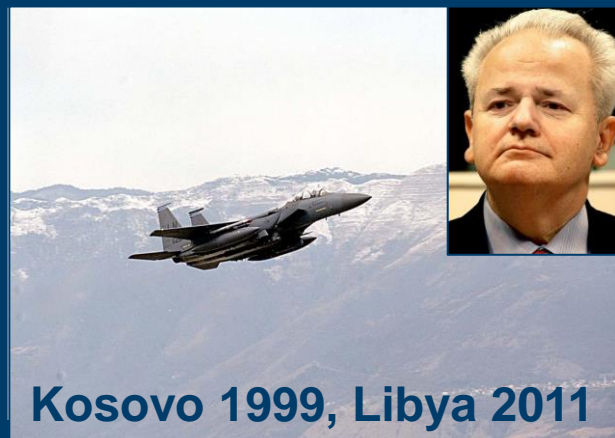

Paris 2015

Asymmetrisk
krig

Europas
periferi,
eller «out
of area»

Kosovo 1999, Libya 2011

Afghanistan 2001-2014

Konfliktmatrisen

De fire scenariokategoriene for væpnet konflikt

	Begrenset konvensjonell krig	Asymmetrisk krig
Europa		
Europas periferi, eller «out of area»		

Case study I – Asymmetrisk krig «out of area»

NATOs «Comprehensive approach» i Afghanistan

Case study I – Asymmetrisk krig «out of area»

NATO's «Comprehensive approach» i Afghanistan

«Unity of effort requires unity of command»

NATOs dilemma «out of area»

Fra CORE til COIN

- Vesten har kapasitet til å fremtvinge regimeskifter gjennom CORE-operasjoner
- Vesten har de militære og økonomiske ressurser til å lykkes med etterfølgende COIN-operasjoner

- Vesten har neppe
 - Egnede institusjoner
 - Nødvendig vilje
 - Nødvendig tålmodighet til å fullføre slike operasjoner

Vestens strategiske tyngdepunkt

- Afghanistan: Politikk og taktikk – men ingen

te i
CORE?

«British troops may have a role in Afghanistan for up to 40 years»

Hypotetisk case: Skal – skal ikke i Syria?

Vestens opsjoner i forholdet til «failed states»

- Forutsetning – «0-opsjonen»
 - Et nytt nasjonsbyggingsprosjekt som Afghanistan er utelukket
- Etterlater tre opsjoner
- Opsjon 1
 - Avstå helt, la krigen brenne seg ut
 - Risikere ekstrem islamistisk maktovertagelse i Syria
- Opsjon 2
 - Støtte moderate sunni opprørsgrupper med våpen og annen hjelp
 - Akseptere risikoen for et libysk scenario – anarki i Syria
- Opsjon 3
 - Støtte Assad, få slutt på lidelsene
 - Samtidig svekke og marginalisere ISIL
 - Akseptere at Syria blir en politistat
 - Akseptere tap av vestlig politisk og militær troverdighet
-): 0-opsjonen løser ingenting

Konfliktmatrisen

Asymmetrisk konflikt i Europa

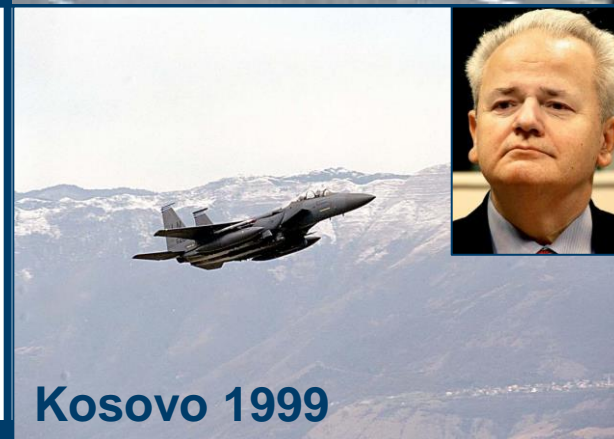
**Begrenset
konvensjonell krig**

**Asymmetrisk
krig**

Europa

**Europas
periferi,
eller «out
of area»**

Kosovo 1999

Afghanistan 2001-2014

Case Study II: Asymmetrisk konflikt i Europa

Terrorismen i den globaliserte sikkerhetskontekst

- Terrorisetrusselen i Europa en konsekvens av vedvarende politiske, sosiale og økonomiske trender
 - Oppfatninger i diasporaer om urett begått av Vesten mot deres hjemland
 - Ideologisk eller religiøs radikaliserings drevet av økonomisk nedgang og sosial marginalisering
 - Etnisitet, religion, politisk enkeltsak etc viktigere enn nasjonalitet som identitetsmarkør
- Terrorismens MO
 - Fra spektakulære angrep (9/11) til rettet targeting og tilbake
 - Fra å skaffe seg oppmerksomhet til å tvinge Vesten til repressive tiltak – beseiring av liberale grunnverdier
- Terrorisme som en vedvarende trussel
 - De grunnleggende politiske og sosiale årsaker til terrorisme består
 - Vesten forblir sårbar
 - Å forhindre terrorangrep forblir umulig

Vestens tilnærming til asymmetriske trusler

Containment-strategi i det 21. århundre

- Langsiktige stabiliserings- og nasjonsbyggingsoperasjoner i ustabile regioner utelukket, men...
- ...ikke villige til å leve med konsekvensene; migrasjon, terrorisme etc
- Mellomløsning
 - Fortsatt intervensjon når politiske, humanitære eller andre interesser gjør det uunngåelig
 - Kortsiktige operasjoner for å unngå rene katastrofer eller som reaksjon på anslag her hjemme
- Mot et århundre preget av suksessive begrensede intervensjoner som en ny containment-strategi
 - Luftkampanjer
 - Spesialstyrkeoperasjoner
 - Mentorering av vertslandets egne sikkerhetsstyrker
 - Etterretningsstøtte
- Konflikt-håndtering – ikke konfliktløsning
 - Begrenset bruk av makt for begrensede politiske formål
- ***Også inter-statlige, konvensjonelle konflikter vil ha økende innslag av irregulære virkemidler***

Libya 2011

Mali 2013

Iraq 2015

Irregulær krigføring i konvensjonelle konflikter

Krigen i det kognitive domenet

- Kampen om narrativet – relativiseringen av sannheten
 - Forfalske virkelighetsbeskrivelsen
 - Legitimere egen handlemåte – delegitimere motstanderens
- Karakteristikk
 - Attribuerbare og ikke-attribuerbare kilder
 - Statlige og ikke-statlige aktører
 - Skjulte og åpne angrep
 - Alle medier og plattformer
 - Påvirke adferd – ikke holdninger
- Målgrupper
 - Offentligheten, folkemeningen
 - Politiske beslutningstagere
 - Allierte beslutningstagere
 - Egen offentlighet

Takk for oppmerksomheten

